

Reprezentativní výzkum dospělé populace ČR 18-65 let

08/2023

1. Cíl	zjistit, jak se lidé dívají na penzi, penzijní reformu, jak se na penzi sami připravují a jaké nástroje k tomu využívají, jaké mají představy
2. Region	Česká republika
3. Metoda	CAWI (Computer Assisted Website Interviewing)
4. Cílová osoba	Reprezentativní výběr obyvatel ČR ve věku 18-65 let
5. Velikost vzorku	n = 1 000
6. Termín sběru dat	3. – 14. srpna 2023
	MindBridge Consulting a.s. (www.mindbridge.cz)

Základ: n = 1000, ČR 18-65 let

%

Q3. Jak byste zhodnotil/a finanční situaci Vaší domácnosti?

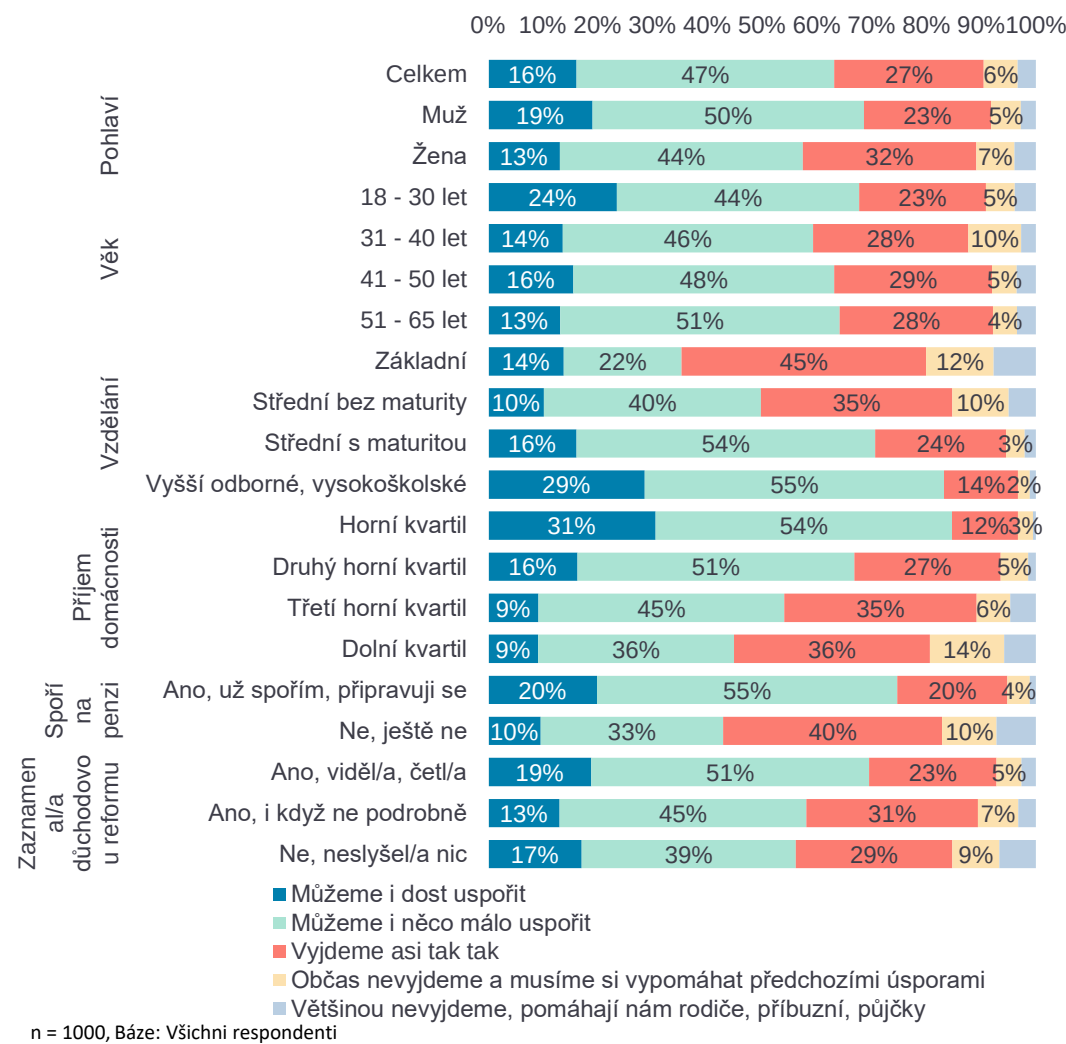

Většina vyjde, problémy má „jen“ 1/10 domácností

Dvě ze tří domácností mohou vytvářet větší nebo menší úspory. To je pozitivní informace, zejména když ji doplňuje fakt, že dalších 27 % respondentů uvedlo, že jejich domácnost každý měsíc vyjde (i když tak tak).

Jednoznačně je zde zaznamenána korelace mezi vzděláním a tím, jak se domácnosti finančně daří. Vyšší vzdělání zpravidla generuje vyšší příjem (ať již daný třeba jen vyšší kvalifikací dotázaného) a schopnost domácnosti vyprodukovat měsíčně nějaký přebytek.

Domácnosti (1/10 všech), které si musejí někdy, nebo většinou vypomáhat předchozími úsporami, pomocí zvenčí, jsou častěji ty domácnosti, kde byl respondent nezaměstnaný, na rodičovské dovolené, nebo v současné době v domácnosti. Každopádně pokud respondent dosahoval stupně vzdělání maturita nebo VŠ, četnost výskytu klesla na v průměru 4 %.

Základ: n = 1000, ČR 18-65 let

%

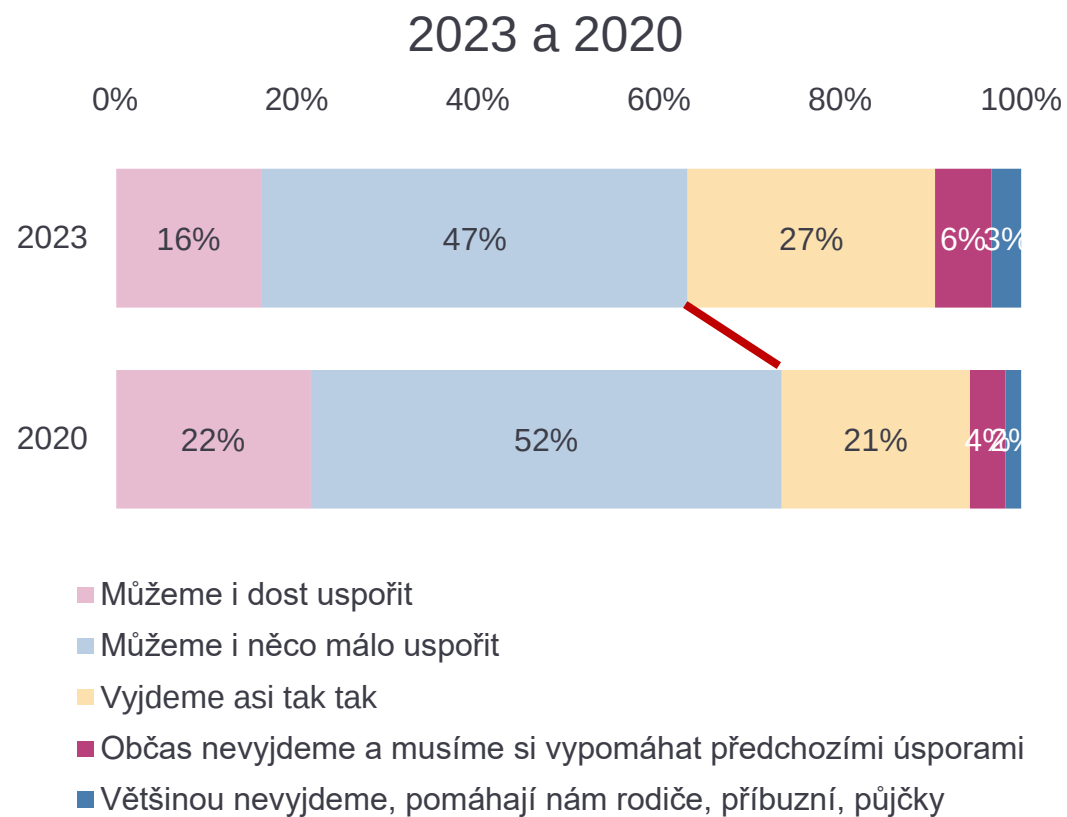
Q3. Jak byste zhodnotil/a finanční situaci Vaší domácnosti?

Většina vyjde, problémy má „jen“ 1/10 domácností

Podíl domácností, které mohou vytvářet alespoň nějaké úspory, poklesl od roku 2020 o 11 procentních bodů.

74
↓
63

Základ 2023: n = 1000, ČR 18-65 let

Základ 2020: n = 866, ČR 18-65 let

Základ: n = 1000, ČR 18-65 let

%

Q4. A je finanční situaci Vaší domácnosti lepší, stejná nebo horší než před 12 měsíci?

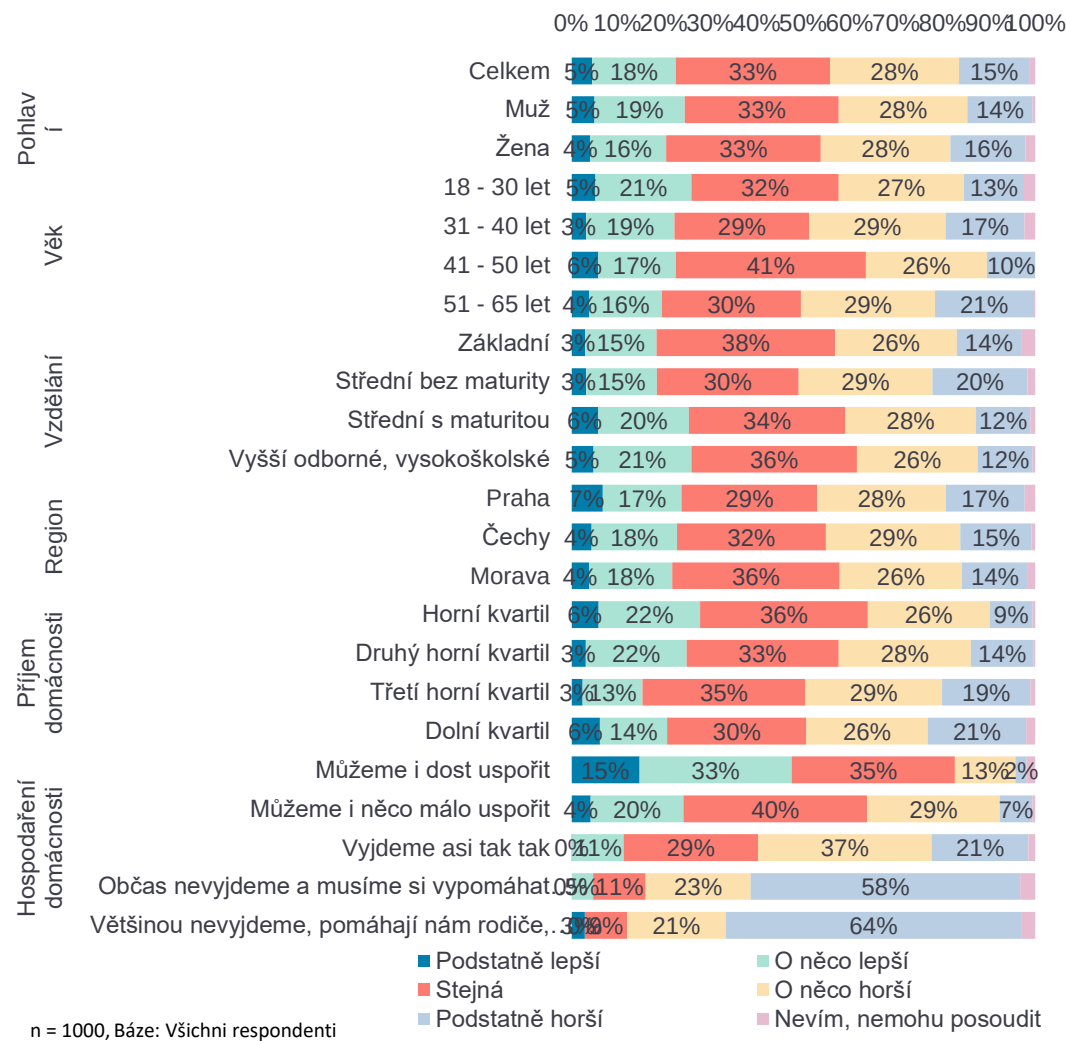

Čtvrtina domácností si meziročně finančně polepšila

O něco více než 2/5 respondentů uvádějí, že se jejich domácnosti dnes ve srovnání se situací před rokem daří finančně hůř.

Tradičních sociodemografické znaky (věk, vzdělání, region, nebo velikost obce) v daném hodnocení nehrají statisticky významnou roli. Dokonce ani samotné zařazení domácnosti z hlediska výše příjmu.

Statisticky významná korelace platí u schopnosti domácnosti něco uspořit / nezbytnost finanční výpomoci pro chod domácnosti. Platí tedy, že domácnosti, které mohou něco nebo i dost uspořit, jsou na tom finančně lépe než před rokem, naopak, domácnosti, které nemohou měsíčně vyjít, hodnotí situaci zároveň jako o dost nebo o něco horší.

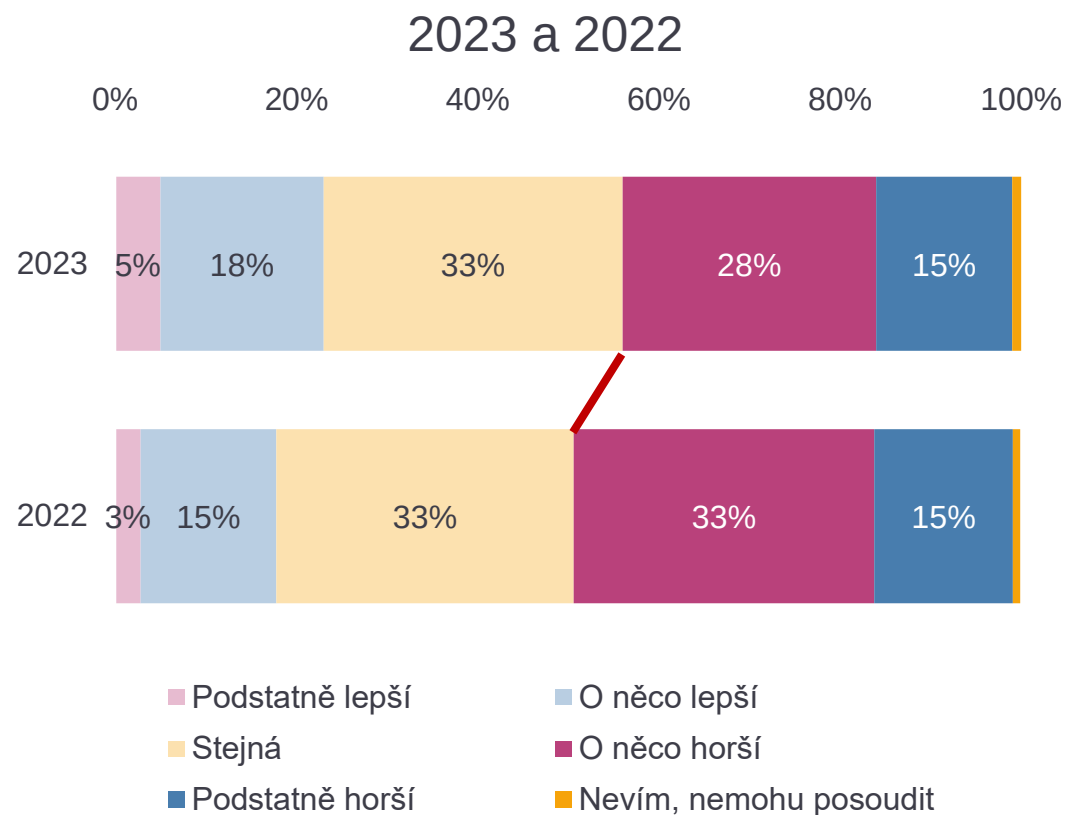

Tempo zhoršování mírně zpomalilo

Podíl domácností, **kterým se meziročně zhoršila** finanční situace, poklesl ve srovnání s rokem 2022 o 6 procentních bodů.

49
↓
43

Základ 2023: n = 1000, ČR 18-65 let

Základ 2022: n = 919, ČR 18-65 let

Základ: n = 1000, ČR 18-65 let

%

Q5. V poslední době se v médiích mluvilo o připravované důchodové reformě. Zaznamenal(a) jste to v médiích nebo kdekoli jinde?

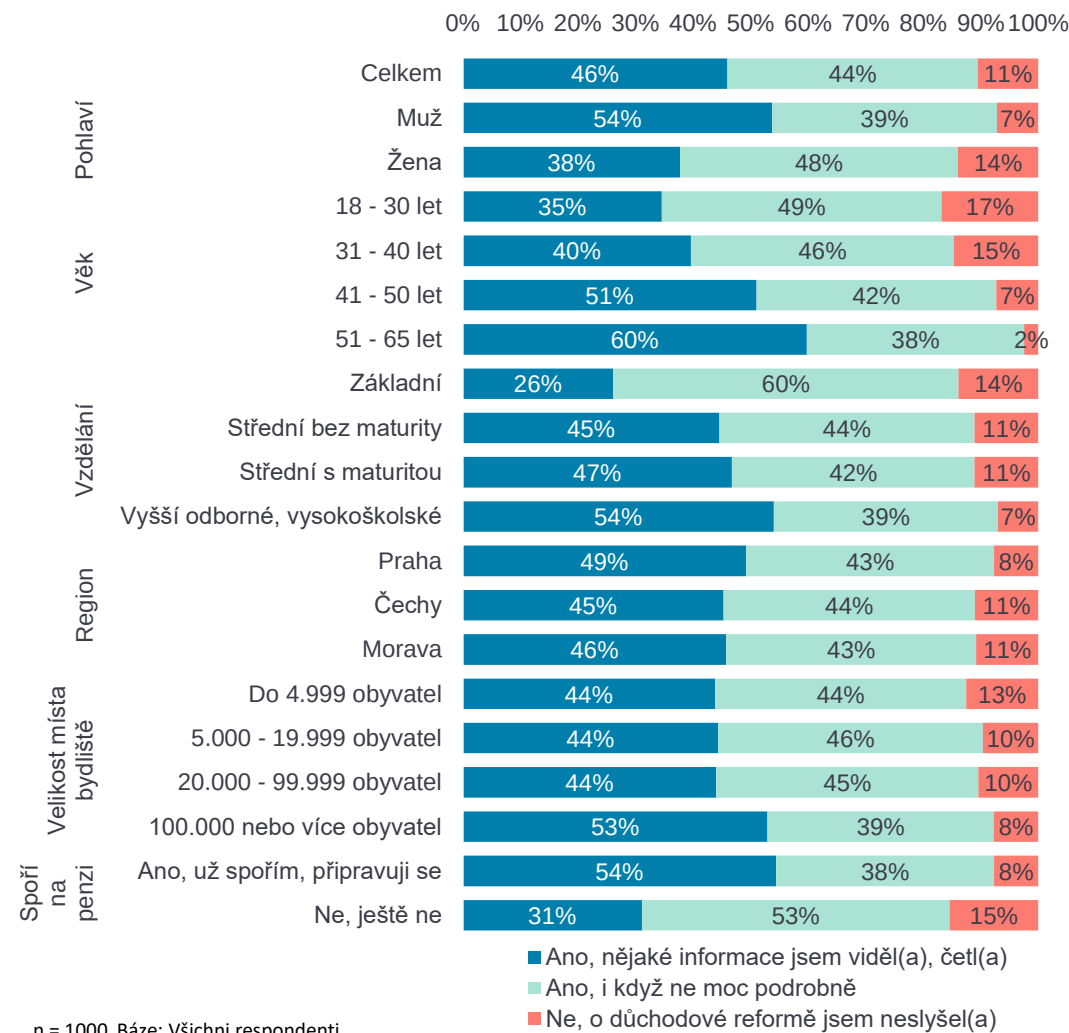

Čím blíží důchodu, tím citlivější vnímání

Muži diskusi o připravované důchodové reformě zaznamenali častěji a podrobněji než ženy.

Téma je podle očekávání bližší lidem, kterým se penzijní věk blíží. Zatímco nejmladší (do 30 let) „nějaké informace“ o penzijní reformě zaznamenali v 35 %, u lidí ve věku 51-65 let už to představovalo 60 %.

Citlivost na informace je zároveň vysoká v případě, že se dotázaní již finančně připravují na seniorský věk, spoří si, investují s cílem zajištění na stáří (54 % - nějaké informace zaznamenali). V případě, že si spoří déle než 15 let, jde dokonce o více než 2/3 dotázaných.

n = 1000, Báze: Všichni respondenti

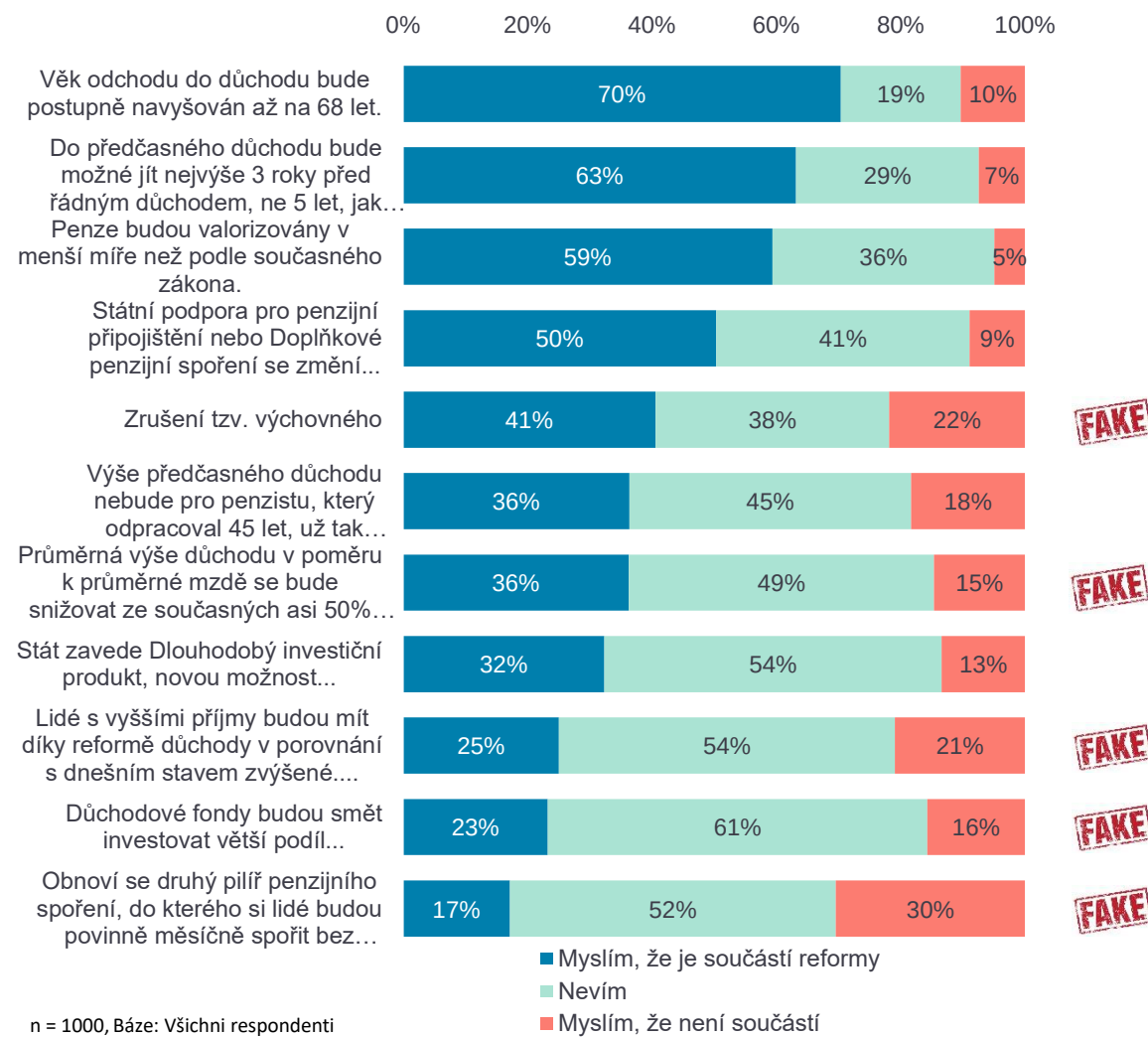

O tom se ví: odchod v 68 letech, později i do předčasného důchodu a nižší valorizace

Do seznamu testovaných opatření byla zařazena i ta, která součástí zvažovaných kroků důchodové reformy nejsou.

Alespoň polovina dotázaných vnímá jako připravovaná opatření:

- Navýšení věku odchodu do důchodu na 68 let (70 %)
- Zkrácení doby, kdy je možný odchod do předčasného důchodu (63 %)
- Snížená valorizace důchodu (59 %)
- Změna ve vyplácení státní podpory pro penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření (50 %)

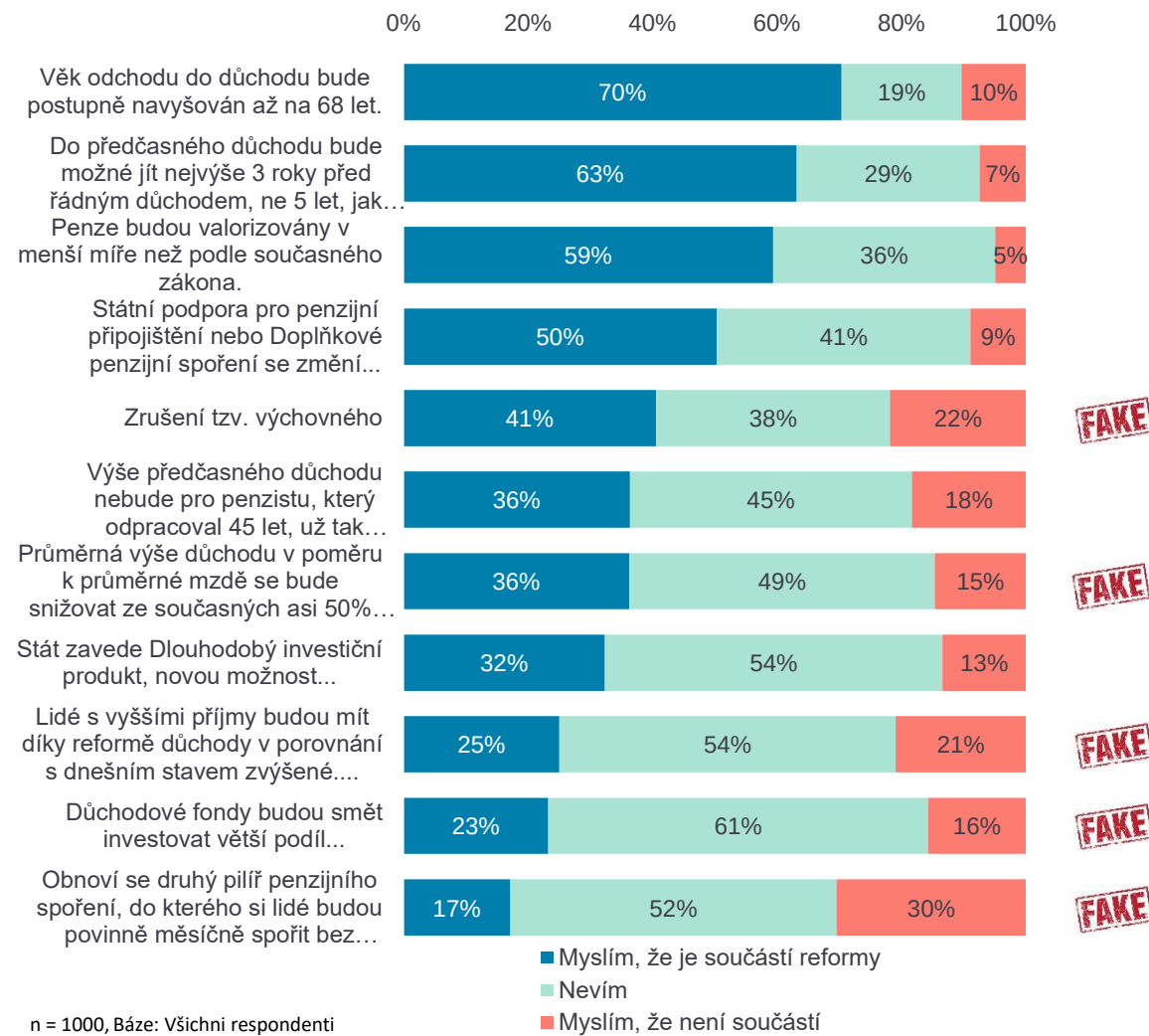

Q6. Uvedte u každého z následujícího opatření, zda je podle Vás součástí navrhované důchodové reformy.

Možná, možná ne

V médiích proběhly zprávy o tom, že by **výchovné mohlo být nahrazeno** tzv. fiktivními odvody za dobu péče. Možná i proto se prosté zrušení výchovného jeví jako součást vládního balíčku 41 % dotázaných a 22 % uvedlo, že součástí není.

Pouze třetina dotazovaných (36 %) považuje za součást reformy opatření, kdy výše předčasného důchodu už nebude pro penzistu, který odpracoval 45 let, tak finančně nevýhodná, jak je tomu dnes. Zároveň si 18 % dotázaných myslí, že toto není součást diskutovaných opatření. Stejnou věrohodnost má i opatření o snížení poměru důchodu k průměrné mzdě z 50 % na 33 %.

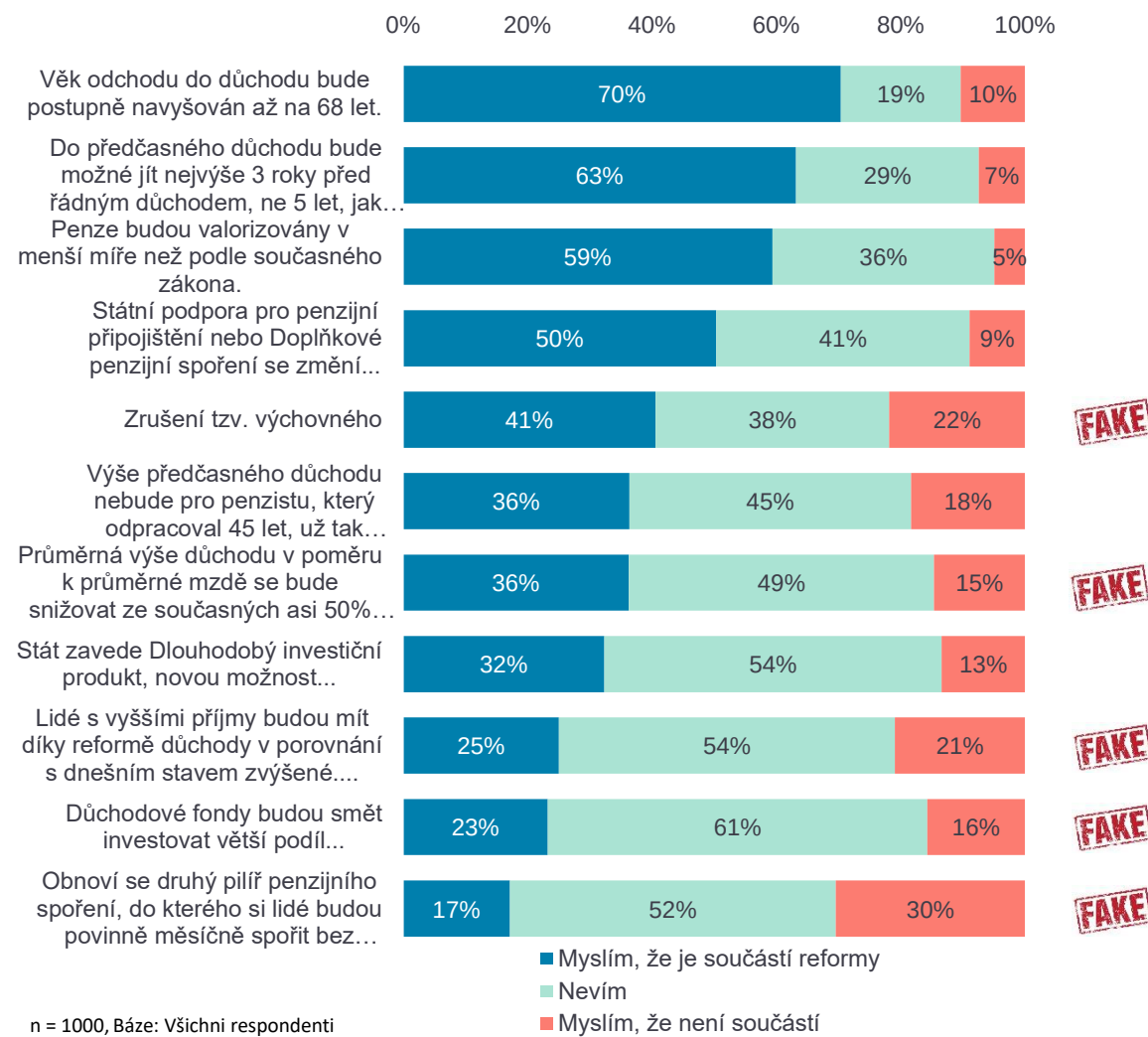

Představy jsou i tak mlhavé, spíše ve smyslu „nedá se to vyloučit, je to i možné“

Jen mezi **17 a 25 % dotázaných** uspěly parametry důchodové reformy, o kterých se diskuse nevedla a nejsou pravdivé.

Jde o:

- rychlejší růst výše důchodů u lidí, kteří měli v aktivním životě vyšší mzdy (25 % je součástí reformy / 21 % není)
- umožnění důchodovým fondům investovat do spekulativních a rizikových aktiv s vyšším možným výnosem (23 % je / 16 % není)
- obnovení druhého důchodového pilíře s povinným měsíčním spořením bez možnosti výběru před dosažením důchodového věku (17 % je / 30 % není)

Vzdálený zájem hraje roli, umožňuje to změny realizovat, zároveň s menším efektem na změnu chování

Obecně lze vyzorovat následující tendence:

Lidé ve věku **51-65 let** nejen častěji uvádějí, že o důchodové reformě něco viděli, četli, slyšeli, ale zároveň častěji zařazují jednotlivá testovaná opatření mezi ty, o kterých se domnívají, že jsou její součástí.

Lidé ve věku **51-65 let** navíc častěji než mladší respondenti uvádějí opatření, která jsou **skutečně součástí** návrhu diskutovaného vládou, a to s jedinou výjimkou (posun věku odchodu do důchodu na 68 let), kde jsou zastoupeny všechny věkové kategorie podobně.

Lidé, kteří o důchodové **reformě slyšeli, četli**, byli ve svých odpovědích statisticky významně **přesnější**, než ostatní. Tím se potvrdilo jejich předcházející tvrzení o informacích, které zachytili.

Základ: n = 1000, ČR 18-65 let

%

Q7. Kolik nejméně by podle Vás měli mít lidé, jako jste Vy, naspořeno před odchodem do důchodu, aby stáří bez finančních obav?

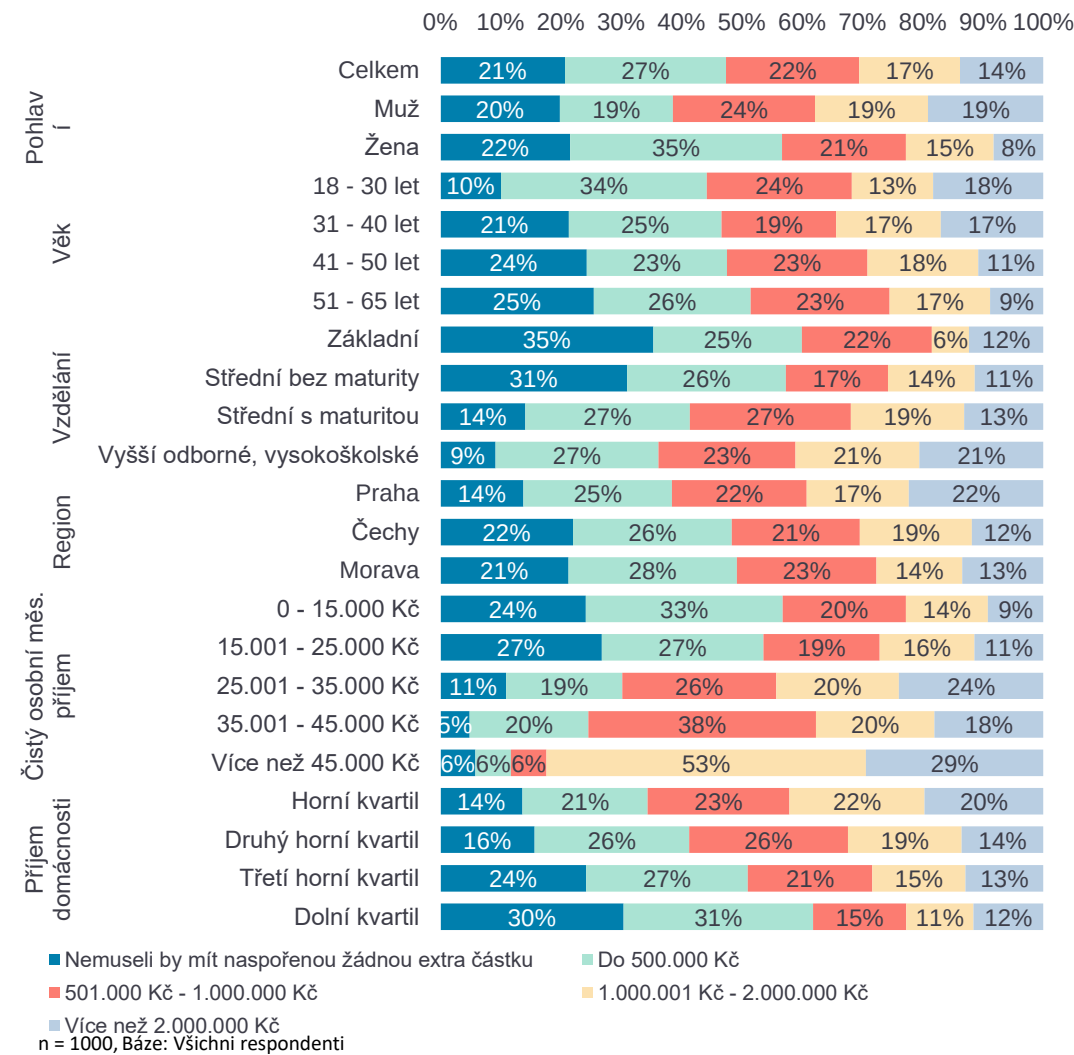

Současná životní úroveň, vzdělání a příjem

Pokud měli respondenti uvést částku, kterou by měli mít uspořenou na důchod, aby mohli být v důchodu bez finančních obav, pak se odpovědi respondentů lišily hlavně podle současné životní úrovně. Vyšší průměrné částky (i hodnoty medianu) uváděli dotázaní, kteří představují v současnosti čtvrtinu nejvyšších příjmů domácností (průměr 2,022 mil. Kč), stejně tak respondenti s vyšším stupněm dosaženého vzdělání (1,769 mil. Kč u VŠ vzdělaných). Za celý soubor byl průměr přitom „jen“ 1,46 mil. Kč.

Zajímavější může být hodnota mediánu, která nepodléhá možným extrémním hodnotám. Polovinu dotázaných, kteří uvedli částku, by uspokojilo 800 tisíc korun na důchod.

„Skromnější“ jsou v tomto ohledu i ženy, polovině z nich by stačilo 500 000 Kč. Naopak náročnější jsou ti, kteří si již v současné době na důchod spoří.

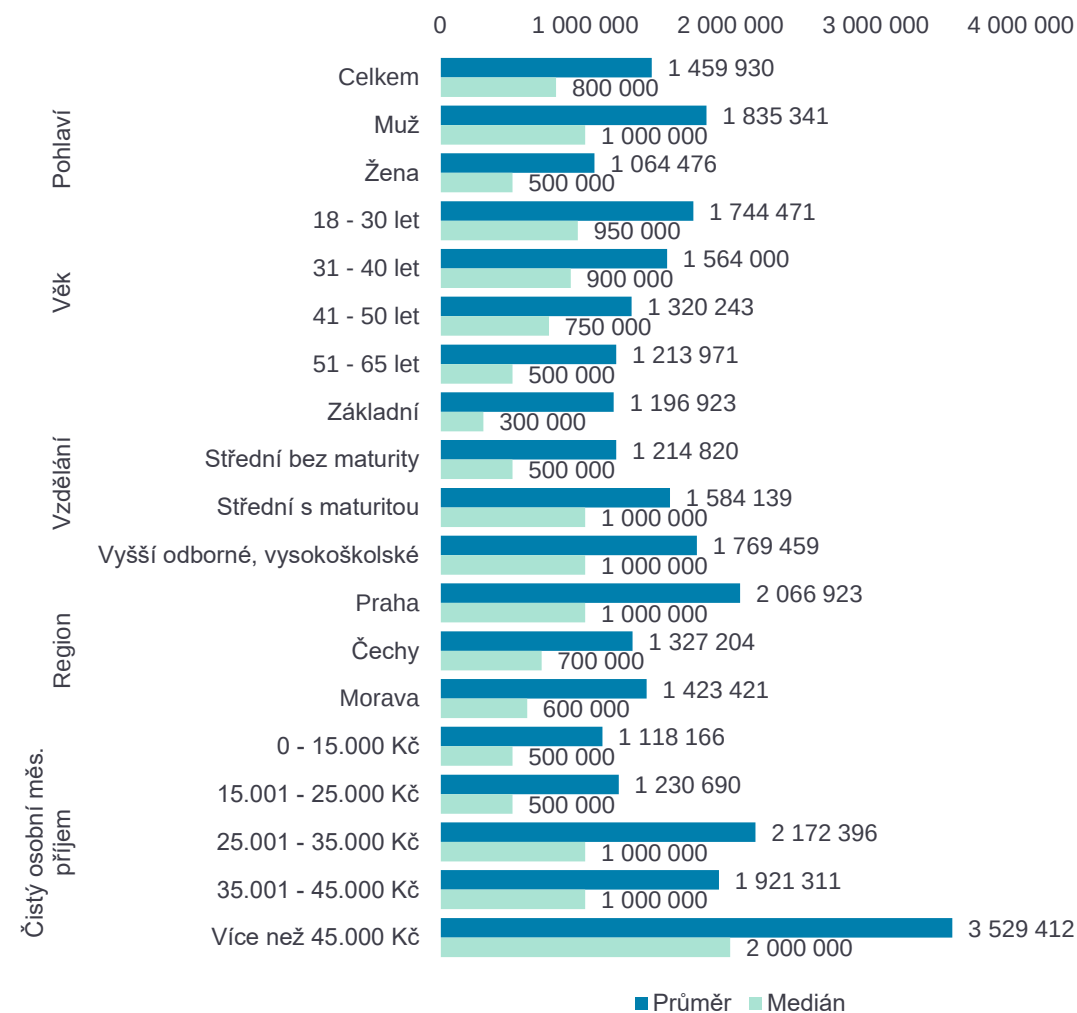

Potřeba „mít naspořeno“ je zřejmá

Zatímco s čistým měsíčním příjmem domácnosti nad 45 000 by dotázanému stačilo mít v průměru jen 30ti násobek příjmu, s nižším příjmem násobek příjmu roste až na sedmdesátinásobek měsíčního příjmu domácnosti. Průměrná absolutní částka však klesá z 1,8 milionu na 1,23 milionu.

Přestože graf ukazuje „jasnou“ tendenci poklesu „požadované“ částky s nárůstem věku respondenta, statisticky šlo o velmi slabou závislost.

Za zmínku stojí, že třetina respondentů s nižším stupněm dosaženého vzdělání (ZŠ a SŠ bez maturity) deklaruje, že na důchod není potřeba mít extra částku naspořenou. To pak tvrdí i dotázaní s nejnižším příjmem domácnosti (dolní kvartil). Tyto dvě skupiny vykazují vysoký překryv.

n = 1000, Báze: Všichni respondenti

Základ: n = 1000, ČR 18-65 let

%; Kč

Q8. Zkuste, prosím, alespoň odhadnout jaká je současná průměrná výše státem vypláceného měsíčního důchodu. Kolik korun to je?

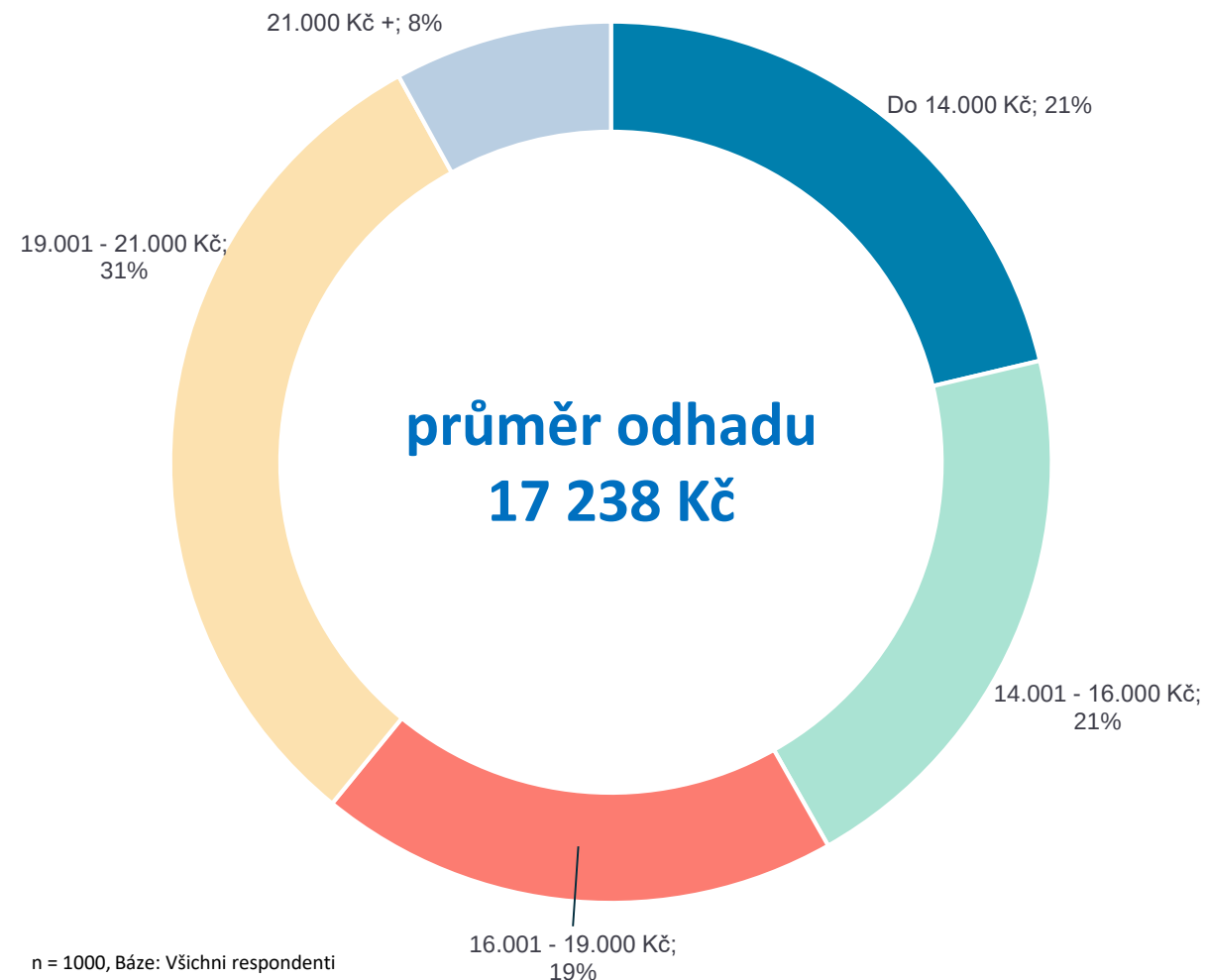
Realita je příznivější

Platí i zde pravidlo, že čím časově blíže má respondent do důchodu, tím se jeho odhad blíží reálné výši průměrného důchodu.

Zatímco mladí (18-35 let) odhadují v průměru 15 823 Kč a představuje to tak 78 % skutečného stavu, lidé ve věku 50-65 let už 18 541. A to už dosahuje 92 % reality.

**Skutečná průměrná výše
starobního důchodu: 20 216 Kč**

<https://www.cssz.cz/-/zacala-cervnova-vyplata-duchodu-po-mimoradne-valorizaci-prumerny-starobni-duchod-poprve-presahne-20-tisic-korun>

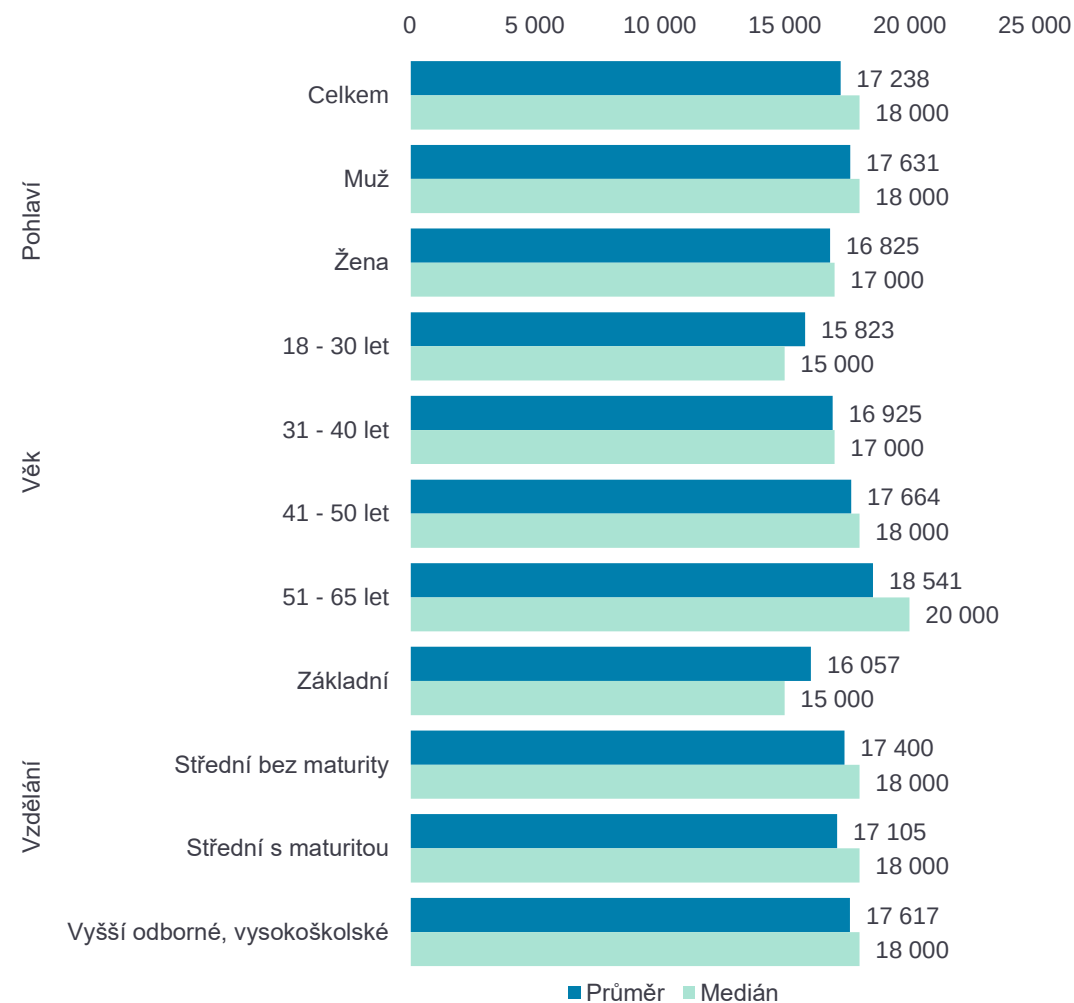

Téma penze až přijde čas

V tuto chvíli je patrné, že navzdory nižším odhadům reálné výše (průměrného) důchodu mezi lidmi v nižším věku a tedy vnímání horší finanční situace důchodců, než je realita, nepřináší to vyšší zájem o finanční přípravu na seniorský věk.

Mladší lidé se pravděpodobně připravují, nebo řeší finanční zabezpečení aktivit v rámci bližších životních fází (bydlení, rodina, kariéra, koníčky, vzdělávání...), takže tématu důchodu věnují (logicky) méně pozornosti. Z toho pravděpodobně vyplývá jak nižší znalost, menší zájem o téma v médiích, nižší míra příprav na seniorský věk.

n = 1000, Báze: Všichni respondenti

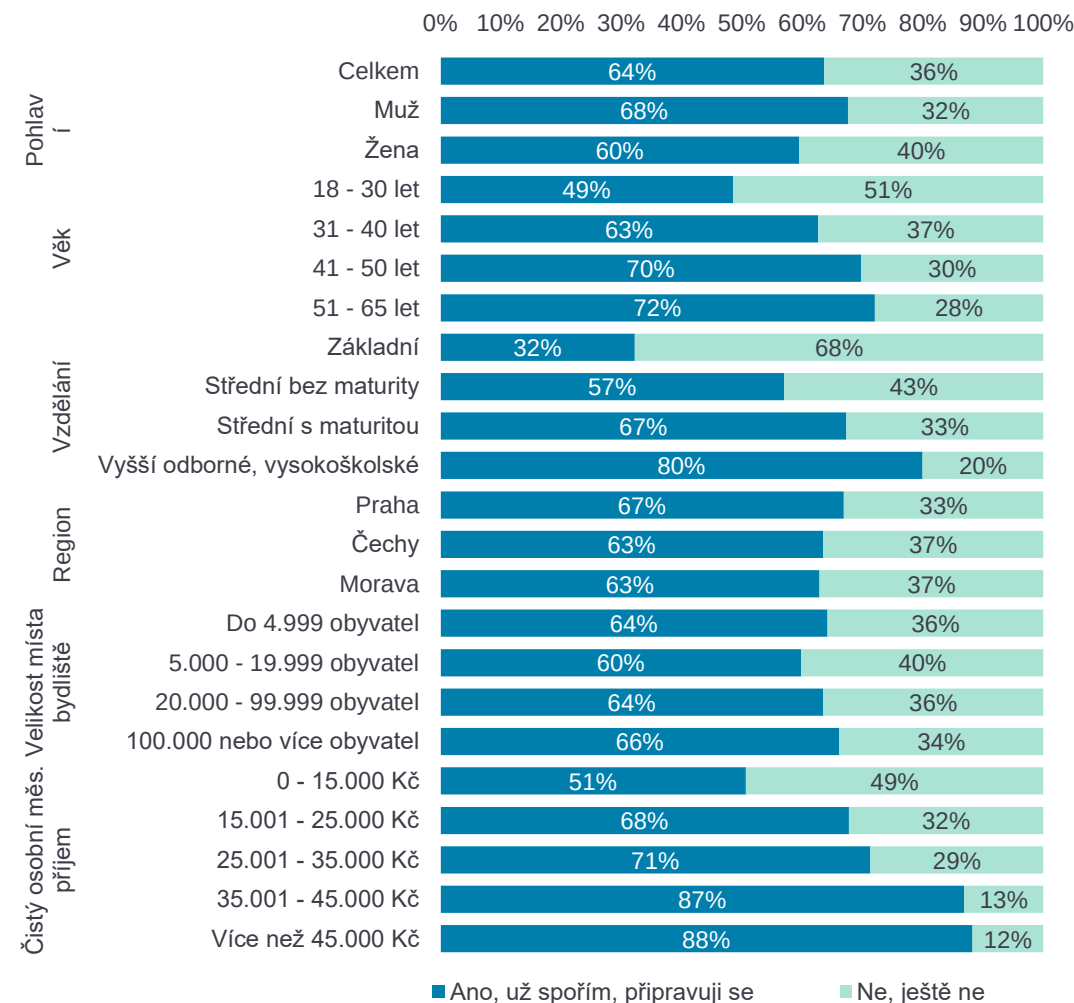
Jak, pokud není z čeho?

Dvě třetiny se nějak připravují. Kdo to je?

Častěji se připravují na stáří lidé, kteří si „to mohou dovolit“, mají vyšší příjmy a také lidé s vyšším vzděláním. Tyto proměnné jsou v praxi provázané, vyšší vzdělání v průměru přináší vyšší příjmy.

V 72 % domácnostech ve čtvrtině s nejvyššími příjmy se na stáří již připravují. Navíc využívají až 3,5 z testovaných opatření. Ve čtvrtině domácností s nejnižšími příjmy se nějak připravuje „jen“ 58 % domácností, a to využitím 2,2 opatření.

Častěji se na finanční zabezpečení ve stáří připravují starší lidé. Platí princip, že blízká hrozba vyvolává opatření frekventovaněji.

n = 1000, Báze: Všichni respondenti

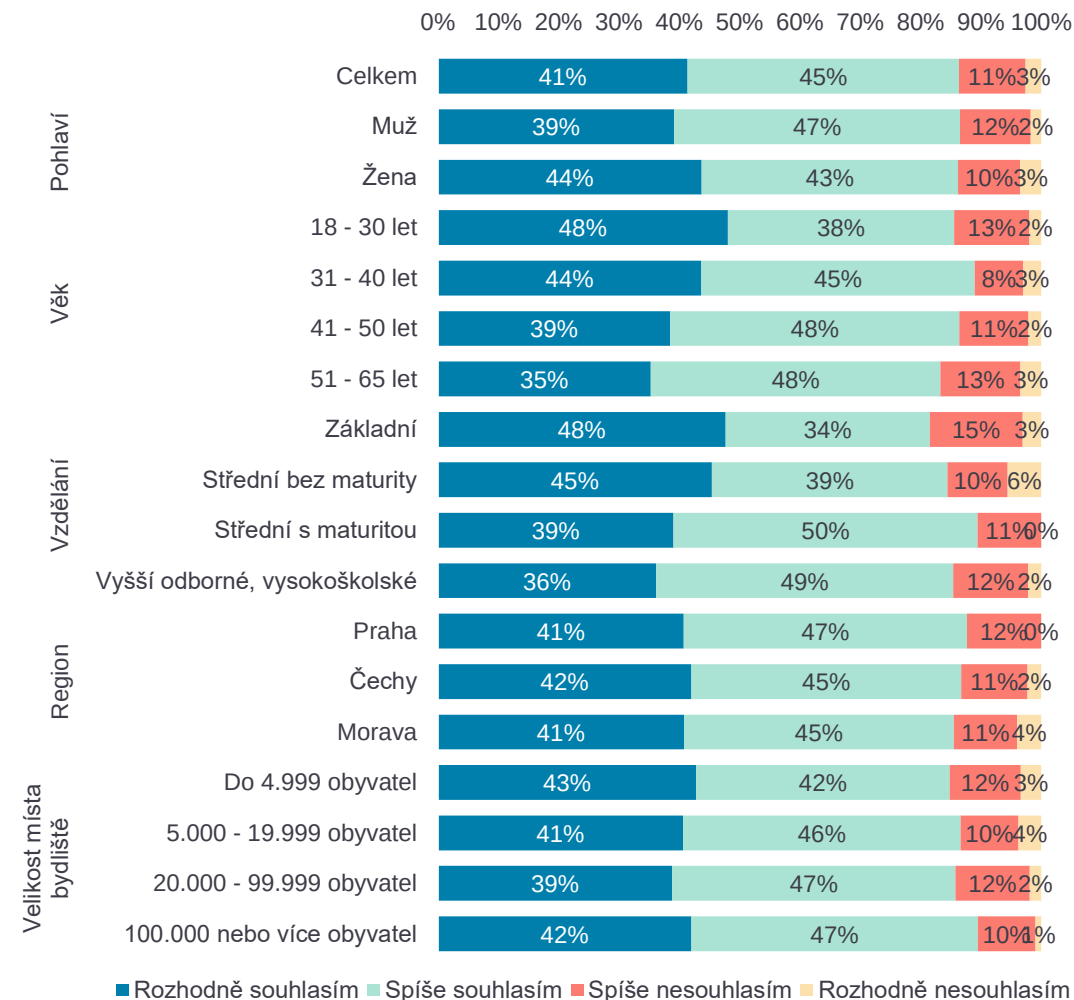

A co teď?

Dotázaní v oblasti důchodu státu nedůvěřují, nevěří, že je schopen zajistit důchody umožňující důstojné stáří. Státu naopak v tomto směru důvěřuje jen 14 % dotázaných.

Nebyl zaznamenán významný statistický rozdíl mezi jednotlivými sociodemografickými skupinami v celkovém vnímání, jen v míře souhlasu s výrokem. Mladší lidé vnímají **neschopnost** státu zajistit důchod pro důstojné stáří **rozhodněji** než starší dotázaní.

"Až budou lidé, kteří jsou nyní v mém věku, odcházet do důchodu, bude státní penze v průměru tak nízká, že neumožní lidem bez další podpory důstojné stáří."

n = 1000, Báze: Všichni respondenti

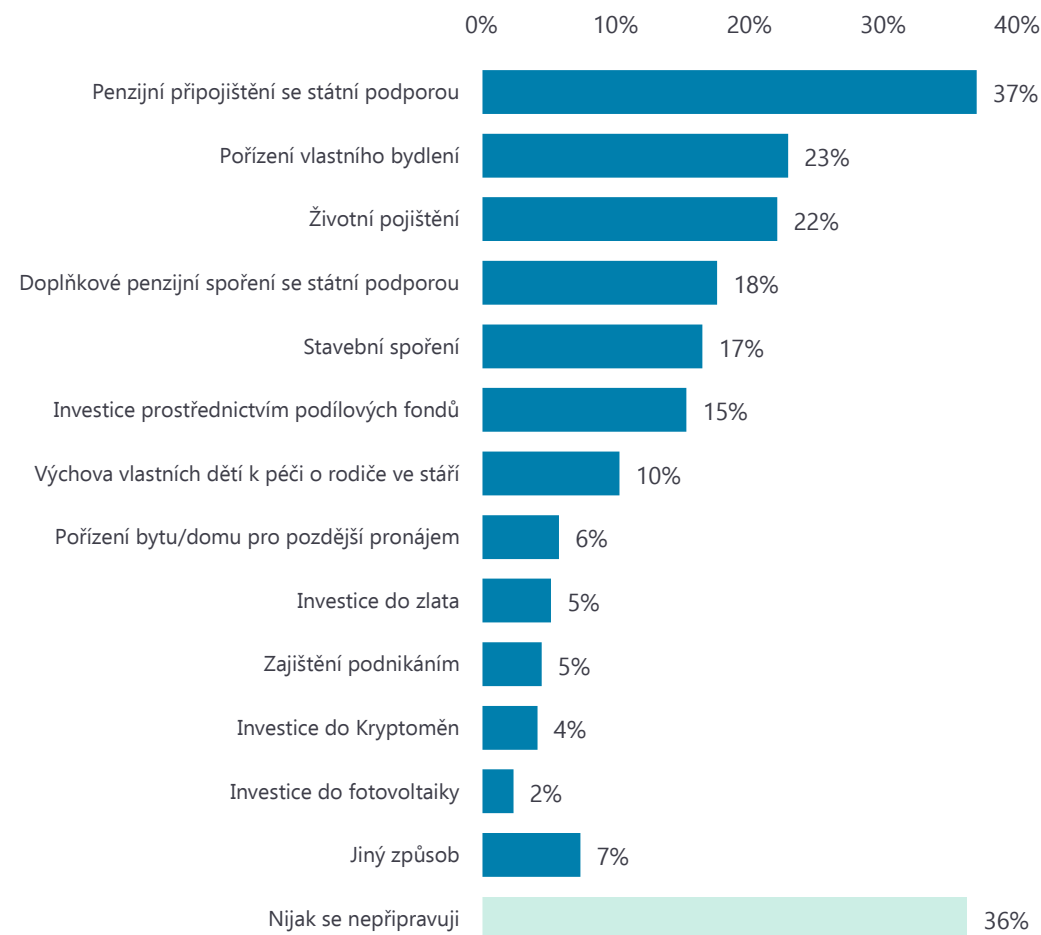
Spoření pro většinu, movitější investují

Největší rozdíly mezi příjmovými skupinami?

Nejvíce vydělávající čtvrtina domácností investuje častěji než nejméně vydělávající čtvrtina do:

- Pořízení vlastního bydlení 47 % vs. 27 %
- Životního pojištění 45 % vs. 27 %
- Podílových fondů 37 % vs. 15 %
- Pořízení domu/bytu na pozdější pronájem 18 % vs. 4 %
- FVE 8 % vs. 2 %

Nejmladší respondenti pak o něco častěji věří podnikání, kterým se chtějí na stáří zajistit (12 %).

n = 1000, Báze: Všichni respondenti

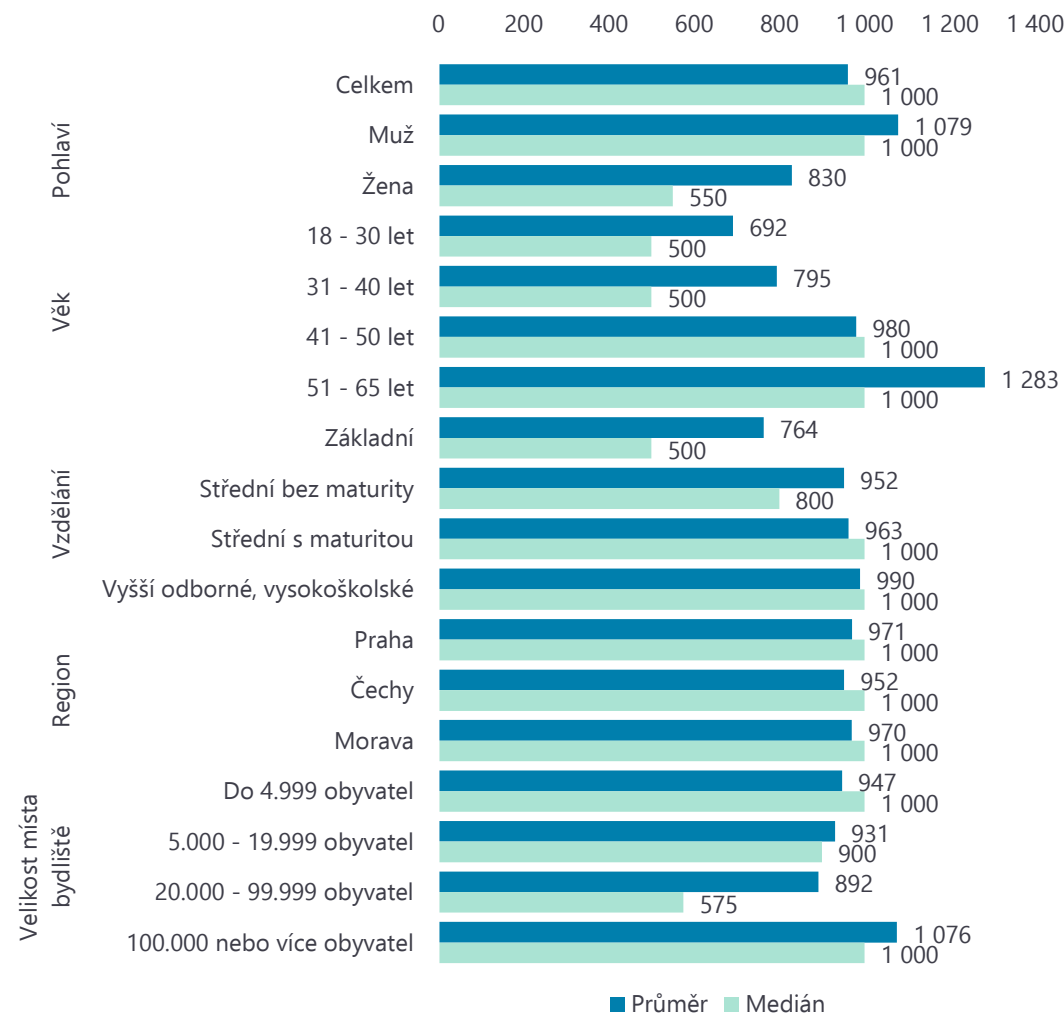
Q14. Jakou asi částku měsíčně spoříte, investujete do Penzijního připojištění nebo Doplnkového penzijního spoření?

PP nebo DSP nemůže být jedině

Ti dotázaní, kteří využívají penzijní (PP) připojištění nebo doplňkového penzijního spoření (DPS) si měsíčně uspoří, 961 (ať už sami, nebo sami s příspěvky zaměstnavatele).

Za 22 let by tak bez příspěvků státu a zhodnocení fondu naspořil 253 tisíc korun. S průměrným ročním zhodnocením fondu 2 % a se státním příspěvkem jde o částku asi 391 tisíc korun. A to jsou jen ti, kteří si na stáří spoří.

Pro srovnání - polovině **všech** dotázaných by stačilo mít naspořeno 800 tisíc korun před důchodem, v průměru by však šlo o celkem 1,46 milionu. Je zřejmé, že respondenti mohou využívat (využívají) také další spořicí a investiční možnosti.

n = 516, Báze: Ti, kteří mají penzijní připojištění nebo spoření

Q15. Je Vámi ukládaná částka v takové výši, aby Vám na ni stát přispíval nejvyšším možným příspěvkem?

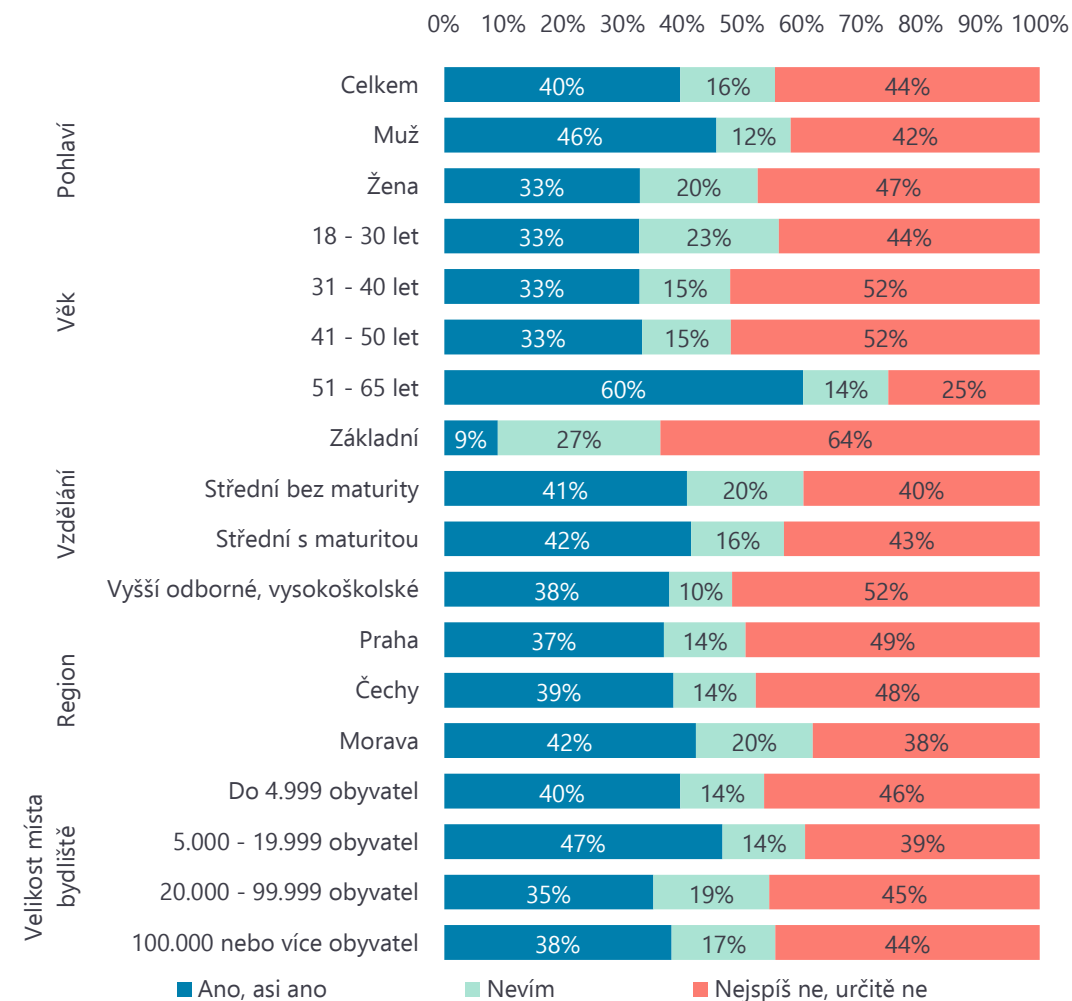
Maximální státní příspěvek? Snad ano

Jen 4/5 dotázaných, kteří uvádějí, že jejich spoření v rámci PP nebo DPS umožňuje čerpat maximální výši státního příspěvku, vycházejí ze správných předpokladů.

Pětina jich totiž uvádí nižší měsíčně ukládanou částku, než je 1 000 Kč, což je v současnosti hranice pro výplatu maximálního státního příspěvku ve výši 230 Kč.

Pletou ve průřezově všechny kategorie stejně, ať už podle věku, pohlaví nebo třeba vzdělání.

Podobně se však pletou (nebo si nejsou jisti) i respondenti obráceně, kdy spoří 1 000 Kč nebo vyšší částku za měsíc, ale nejsou si vědomi, zda to znamená rovněž maximální částku ze strany státu.

n = 516, Báze: Ti, kteří mají penzijní připojištění nebo spoření

Q16. Kterému typu investic jste dal(a) přednost Vy?

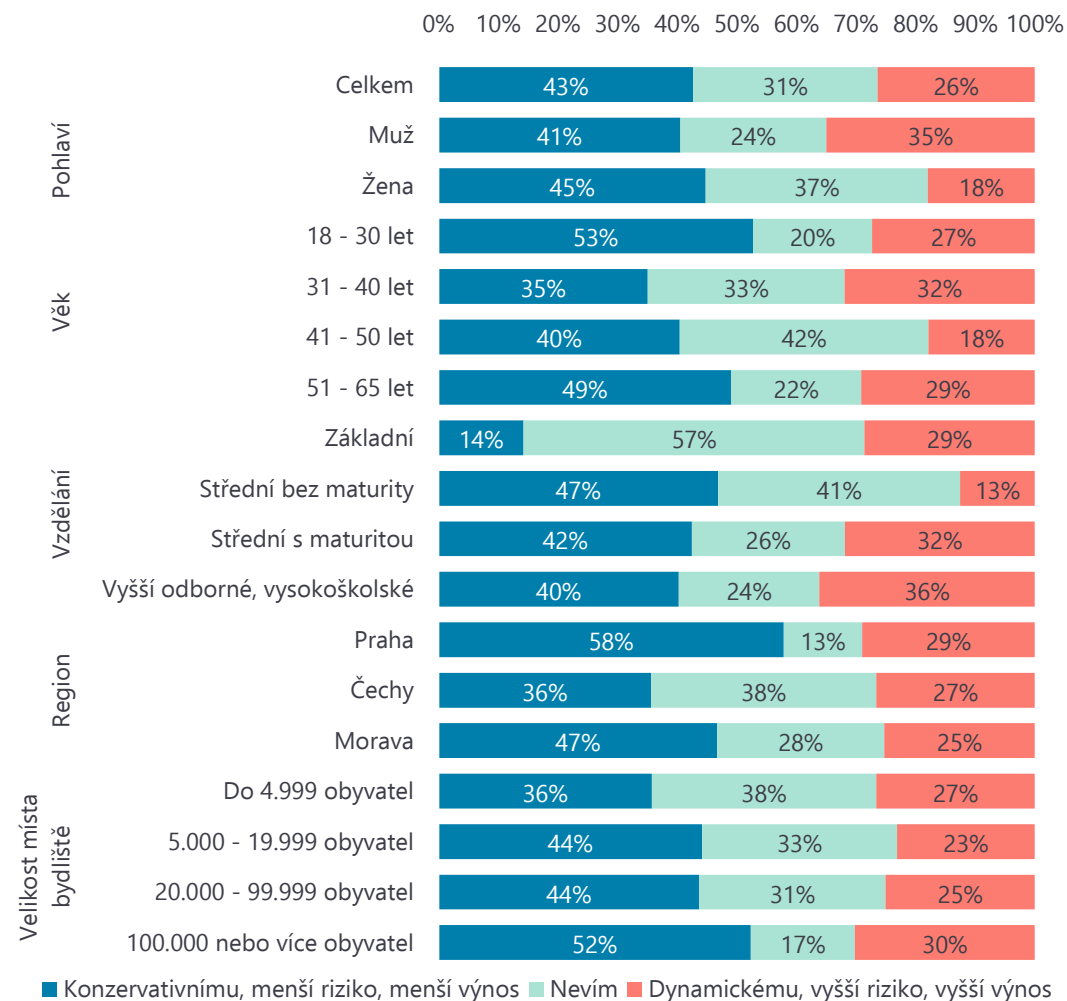
Převládá konzervativní typ, třetina klientů přiznává, že neví

Klienti DPS si mohli zvolit, zda budou účastníci konzervativního (menší riziko, nižší výnos), nebo dynamického (vyšší riziko, vyšší možný výnos) typu investic.

1/3 dotázaných s DPS přiznává, že nemá představu, jakého typu se účastní.

2/5 pak uvádějí, že využívají konzervativní typ, zatímco zbytek (1/4) pak typ dynamický. S ohledem na rozmlženou znalost výše státní podpory dle vlastního měsíčního příspěvku, lze považovat i tyto údaje za částečně informativní.

Nejistotu (odpověď „nevím“) vyjadřují častěji ženy.

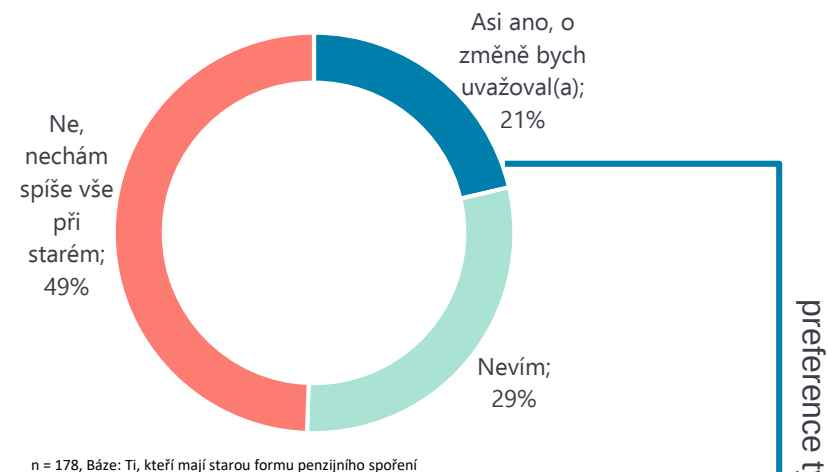
n = 288, Báze: Ti, kteří mají novou formu penzijního spoření

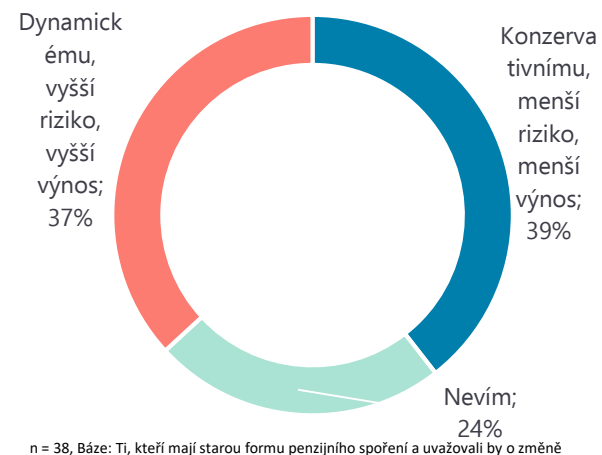
Spíše nechat věci být, změna by připadala v úvahu u 1/5 klientů

O změně ze starého na nové „penzijko“ by uvažovala asi pětina současných uživatelů Penzijního připojištění.

Ti se v takovém případě přiklonili stejnou měrou ke konzervativnímu i dynamickému typu investic.

Q16C. Kterému typu investic byste v takovém případě dal(a) přednost Vy?

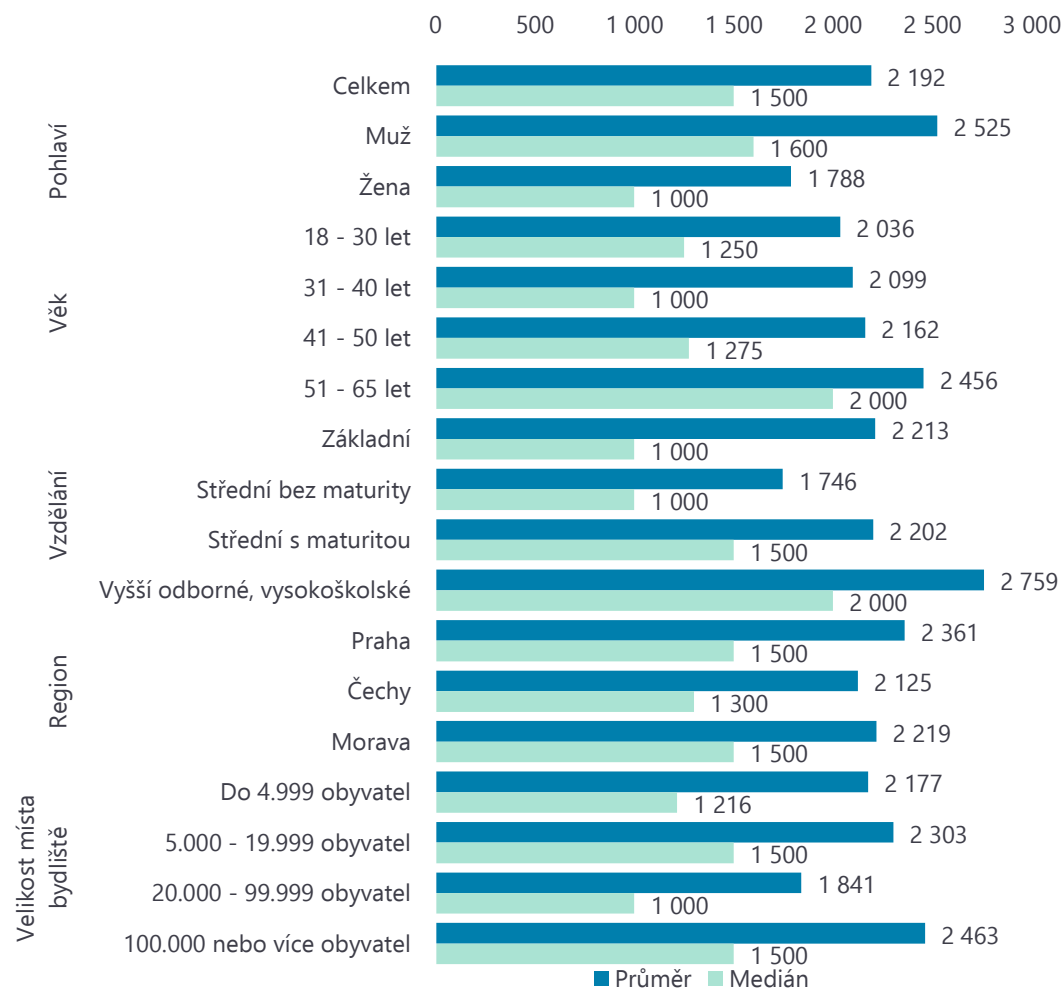
Pokud spoří, spoří celkově dost

Bez ohledu na nabízený produkt si „na stáří“ na měsíční bázi spoří/investuje 59 % dotázaných. Nezahrnuje to tedy o respondenty, kteří investují jednorázově, nepravidelně (například nákupem zlata).

Mezi nimi jde pak o měsíčně investovanou částku celkem ve výši téměř 2 200 Kč.

S takovou investicí, spořením by za 22 let (s konzervativním zhodnocením 2 % ročně) nebylo obtížné naspořit 800 tisíc korun, které by uspokojily polovinu dotazovaného vzorku. Spíš výrazně více (při zhodnocení v průměru 4 % p.a. pak již přes milion korun).

Platí však, že ti, kteří si na stáří již spoří, mají také kromě vyšších možností i vyšší očekávání a v průměru by se „spokojili“ s částkou 1,6 mil Kč při odchodu do penze.

n = 586, Báze: Ti, kteří nějakým způsobem spoří

Základ: n = 1000, ČR 18-65 let
%

Q18. Je pro Vás možnost v přípravě na stáří volit si mezi spořením a investicemi podle Vašeho zájmu láková natolik, že byste se chtěl(a) o produktu dozvědět více?

Movitější jsou připraveni k informacím

Popis produktu nebyl nezajímavý. Přepočít maximálně slevy na dani za měsíc představoval nadprůměrnou podporu 600 Kč.

S ohledem na spíše konzervativní zaměření dotazovaných je však pravděpodobné, že možné přechodné, nebo i dlouhodobé propady hodnoty investic by zájem o DIP korigoval, byť by šlo jen o prvotní informace.

Dlouhodobý investiční produkt – popis možného nastavení

Stát bude podporovat daňovými úlevami ty, kteří si vyberou i nový způsob finanční přípravy na stáří, tzv. **Dlouhodobý investiční produkt**, kam bude možné měsíčně ukládat na spoření nebo investovat. To bude na každém klientovi samostatně.

Podmínky, limity a podpora pro Dlouhodobý investiční produkt

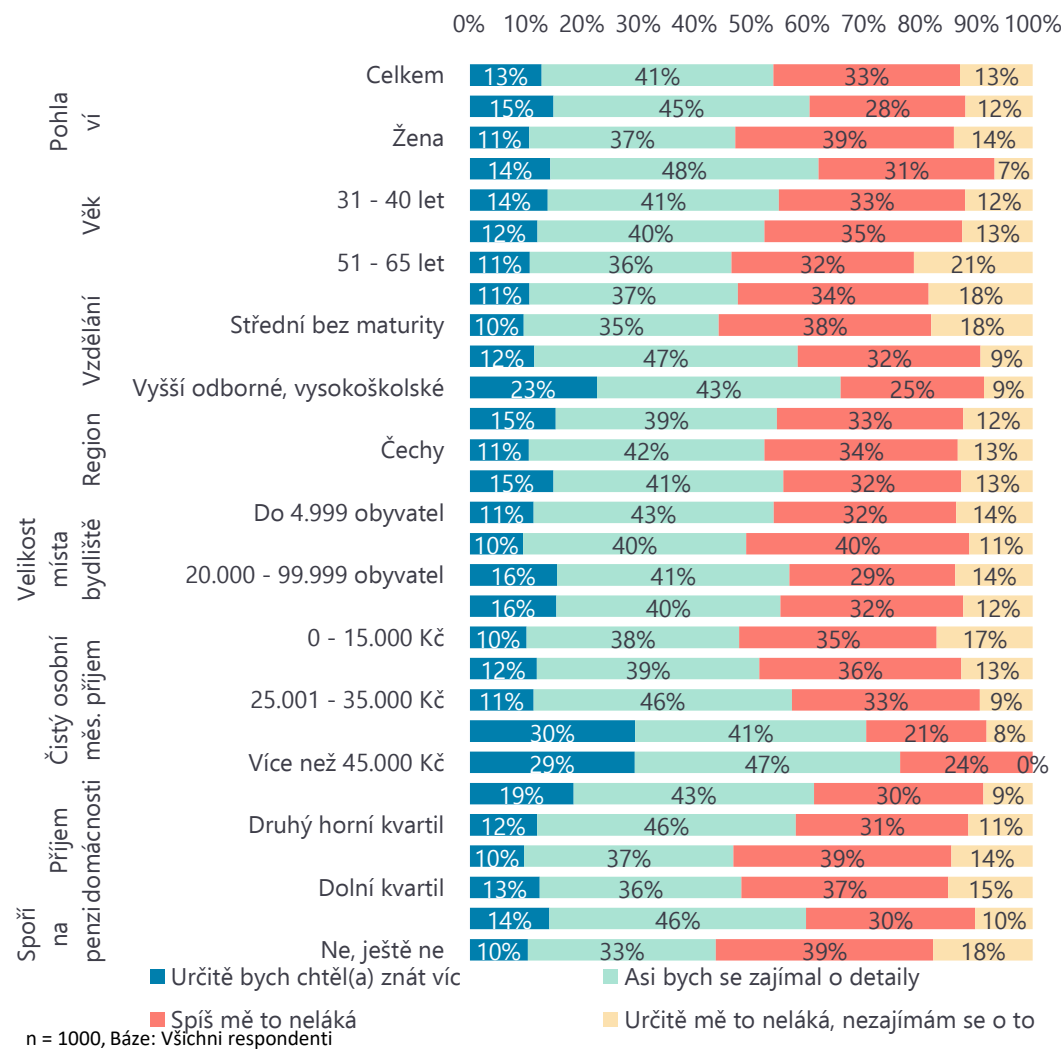
Vložíte více než 1 700 Kč/měsíc.

Vklady tam necháte minimálně 10 let.

Vklady nevyberete dříve, než se dožijete 60 let.

Mezitím ušetříte na dani, kterou platíte ze svého příjmu.

Maximální sleva na dani činí 7 200 Kč/rok.

Základ: n = 540, Báze: Ti, kteří mají o produkt zájem
%

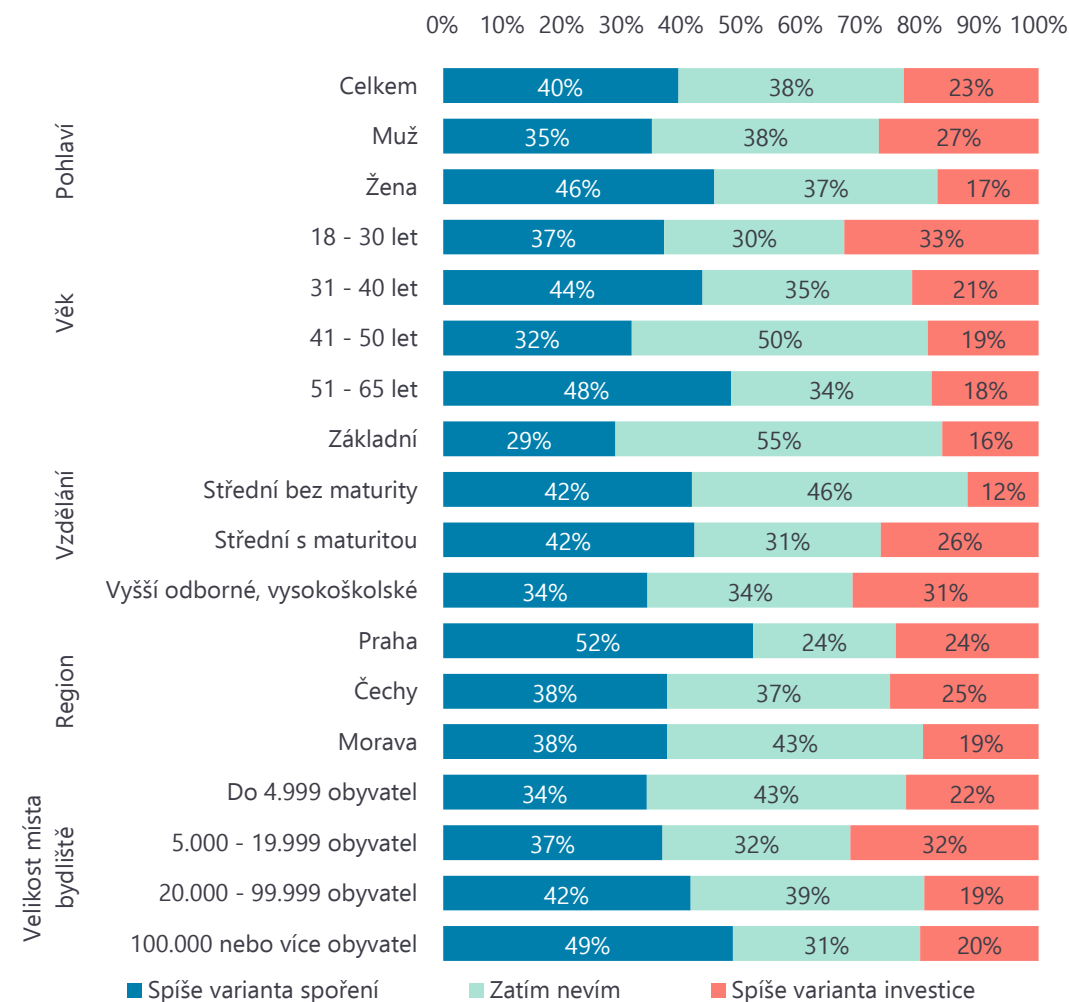

Q19. Pokud byste se zajímali o využití Dlouhodobého investičního produktu, zvolili byste spíše variantu spoření (nižší míra rizika a nižší výnosy) nebo spíše investování (vyšší míra rizika, vyšší možné výnosy)?

Pro koho bude DIP příležitost?

Předchozí tvrzení potvrzuje i tendence si v rámci DIP zvolit spíše opatrně, konzervativní typ, tedy spíše spoření (40 %), než investice (23).

Investicím dávají přednost častěji muži a mladší respondenti, u kterých dlouhodobé investice dostávají více časového prostoru a respondenti s VŠ diplomem.

n = 540, Báze: Ti, kteří mají o produkt zájem

- **Domácnosti dvou třetin** dotázaných vyjdou s měsíčním příjmem tak, že mohou z příjmů vytvářet i úspory. Dalších 27 % vyjde „tak tak“ a zbytek – 10 % domácností si na měsíční výdaje čas od času musí půjčit, spotřebovávat předchozí úspory, nebo je podporuje širší rodina. V tomto směru byl zaznamenán od roku 2020 celkové zhoršení finanční situace domácností.
- Jednoznačně je zde zaznamenána korelace mezi vzděláním dotazovaného a tím, jak se domácnosti finančně daří.
- V roce 2020 úspory vytvářelo 74 %, dnes totéž uvádí 63 % dotázaných ze stejné cílové skupiny.
- Více než 2/5 respondentů uvádějí, že se jejich domácnosti dnes ve srovnání se situací před rokem daří finančně hůř, naopak téměř čtvrtina domácností si meziročně finančně polepšila. Zhoršila se situace v případě, že dotazovaný je v současnosti nezaměstnaný, nebo na rodičovské dovolené.
- O důchodech se „mluví“. Hlavně však mezi lidmi, kteří do důchodu mají blíž. Téma je podle očekávání bližší lidem, kterým se penzijní věk blíží. Zatímco nejmladší (do 30 let) „nějaké informace“ o penzijní reformě zaznamenali v 35 %, u lidí ve věku 51-65 let už to představovalo 60 %.
- Vnímavost informací je zároveň **vysoká** v případě, že se dotázaní **již finančně připravují** na seniorský věk, spoří si, investují s cílem zajištění na stáří (54 % - nějaké informace zaznamenali).
- **Věk x vzdělání x příjem x „spoří“ si**
- Alespoň polovina dotázaných vnímá jako připravovaná opatření:
 - **Navýšení věku** odchodu do důchodu na **68 let** (70 %)
 - Zkrácení doby, kdy je možný odchod **do předčasného důchodu** (63 %)
 - **Snížená valorizace** důchodu (59 %)
 - Změna ve **vyplácení státní podpory** pro penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření (50 %)

- I opatření, která nebyla součástí vládního návrhu, jsou podle části dotázaných součástí opatření. Zrušení výchovného (41 %), snížení důchodu v poměru k průměrné mzdě z 50 % na 33 % (36 %). Podle očekávání panuje v době přípravy opatření spíše nejistota, co všechno je jejich součástí.
- Lidé ve věku 51-65 let navíc častěji než mladší respondenti uvádějí opatření, která jsou skutečně součástí návrhu diskutovaného vládou, a to s jedinou výjimkou (posun věku odchodu do důchodu na 68 let), kde jsou zastoupeny všechny věkové kategorie podobně.
- Lidé, kteří o důchodové reformě slyšeli, četli, byli ve svých odpovědích statisticky významně přesnější, než ostatní.
- Vzdálený zájem hraje roli, umožňuje to změny realizovat, zároveň s menším efektem na změnu chování.
- Půlku lidí (medián), kteří uvedli nenulovou částku, uspokojí 800 000 Kč na důchody. Hodnoty reflektují současnou finanční situaci domácnosti. Domácnosti s nižšími příjmy uvádějí částky nižší, vyšší příjmy pak znamenají i vyšší částku naspořenou před důchodem. Horní kvartil - průměr 2,022 mil. Kč), celý soubor byl průměr přitom „jen“ 1,46 mil. Kč.
- Třetina respondentů s nižším stupněm dosaženého vzdělání (ZŠ a SŠ bez maturity) deklaruje, že na důchod není potřeba mít extra částku naspořenou. To pak tvrdí i dotázaní s nejnižším příjmem domácnosti (dolní kvartil). Tyto dvě skupiny vykazují vysoký překryv.
- Průměrný důchod podle všech respondentů je v průměru dnes 17 238 Kč. Zatímco mladí (18-35 let) odhadují v průměru 15 823 Kč a představuje to tak 78 % skutečného stavu, lidé ve věku 50-65 let už 18 541. A to už dosahuje 92 % reality (skutečná průměrná výše důchodu je: 20 216 Kč). Podobně se promítá do přesnosti odhadu informovanost o DR, nebo fakt, že si už na penzi spořím.

■ Lidé nevěří státu.

- Nebyl zaznamenán významný statistický rozdíl mezi jednotlivými sociodemografickými skupinami v celkovém vnímání, jen v míře souhlasu s výrokem. Mladší lidé vnímají neschopnost státu zajistit důchod pro důstojné stáří rozhodněji než starší dotázaní.
- I proto se 2/3 lidí na stáří finančně připravují. Častěji se připravují na stáří lidé, kteří si „to mohou dovolit“ (VŠ, vyšší příjem). Horní kvartil – 72 %, dolní pak 58 %.
- Spoření je pro všechny, investice pro movitější. 37 % lidí si dnes spoří Penzijní připojištění se státní podporou a 18 % Doplnkové penzijní spoření. 23 % dotázaných uvedlo, že pořízení vlastního bydlení považují za finanční přípravu na stáří. 36 % lidí se zatím nijak nepřipravuje.

■ Pořízení vlastního bydlení	47 % vs. 27 %
■ Životního pojištění	45 % vs. 27 %
■ Podílových fondů	37 % vs. 15 %
■ Pořízení domu/bytu na pozdější pronájem	18 % vs. 4 %
■ FVE	8 % vs. 2 %

- Nejmladší respondenti pak o něco častěji věří podnikání (12 %).
- Ti dotázaní, kteří využívají penzijní (PP) připojištění nebo doplňkového penzijního spoření (DPS) si měsíčně uspoří, 961 (ať už sami, nebo sami s příspěvky zaměstnavatele). To by jim na požadovaný standard při odchodu do penze nestačilo. Mladší začínají níž a postupně se částka s narůstajícím věkem zvyšuje.
- Nicméně, pokud se sečtou všechna spoření na stáří, pak jde v průměru o 2 192 Kč měsíčně. To už by se požadované cílové částce před důchodem mělo blížit.
- Ti dotázaní, kteří využívají penzijní (PP) připojištění nebo doplňkového penzijního spoření (DPS) si měsíčně uspoří, **961** (ať už sami, nebo sami s příspěvky zaměstnavatele). To by jim na požadovaný standard při odchodu do penze nestačilo. Mladší začínají níž a postupně se částka s narůstajícím věkem zvyšuje.

- Nicméně, pokud se sečtou všechna spoření na stáří, pak jde v průměru o 2 192 Kč měsíčně. To už by se požadované cílové částce před důchodem mělo blížit.
- Vztah k PP a DPS ukazuje přehled o maximální výši státního příspěvku. Jen 4/5 dotázaných, kteří uvádějí, že jejich spoření v rámci PP nebo DPS umožňuje čerpat maximální výši státního příspěvku, vycházejí ze správných předpokladů.
- Pletou ve průřezově všechny kategorie stejně, ať už podle věku, pohlaví nebo třeba vzdělání.
- Klienti DPS uvádějí, že využívají konzervativní typ (2/5), zatímco 1/4 pak typ dynamický. Zbytek (1/3) nemá představu (častěji jde o ženy).
- O změně PP na DPS by uvažovala pouze 1/5. Z nich by pak dynamické i konzervativní investování zvolila shodná část (vždy téměř 2/5).

- Polovina dotázaných by měla zájem o další informace o DIP. Podle očekávání šlo o movitější respondenty, respondenty mladší a častěji i ty, kteří dnes již spoří. Nebyly zveřejněny podstatné informace!
- V rámci DIP by lidé volili spíše opatrně, konzervativní typ, tedy spíše spoření (40 %), než investice (23).

*„DIP vám **negarantuje žádné zisky**, takže na novince můžete hodně vydělat, ale taky všechno prodělat.“*